

صالی — ۱ مارت ۱۹۲۷

جلد : ۷

دردنجی سنه — نومرو ۸۱

آبونه شرائطی : سنه لکي ۲۵۰ ،
آتی آیلقي ۱۲۵ ؛ فوق العاده
نسخه لري ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غیر و شدر .

مجموعه من هیئت نتیجه طبیی تدبیر
ایدله بن اثر لر اعاده ایدلر .

ملی مخصوصه

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام
یوردی یاننده کی بناده
مجلس خصوصی بدائرة

صاحب و مدیری
محمد مسیح

هر آبلک برنجی و اورده بشنجی کونلری جیبقار علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی رسمی مجموعه در .

تريه خر کتري

تورکيه نك زول فریسی

سنه لوار، تورکيه نك سياسي، اقتصادي، حقوق مؤسسه لرېنده عظيم انقلاب لار اولدی.. انقلاب خلق طبقه لرېنه نفوذ ایتمه دجه ذروه سی اوزرېنه استناد ایدن بر اهرام کیدر. اهرامک، ذروه سی اوزرېنه دکل، قاعده سی اوزرېنه استناد ایتسی اصلر.

۱۷۸۹ فرانسر انقلابی ایکی صنف علیه بر جدال دی: پاپاسلر، اسیلر ادهلر.. علیه رهبان صنفه قارشی وجدان، اعتقاد سر بسیسی، اسیلر ادهلر قارشی «مدنی مساوات» اعلان ایدل دی.. سنه لر کجی: فرانسر تاریخی بوتون نفوذی شخصه وتوابعه انحصار ایتدی مرک ایستین برناپولون کوردی؛ پاپاسلر ال آلتدن انقلاب سو. قصد لر حاضر لادیلر.. انقلابی قورومق ایچین خلقی اوقو ققی لازمدی.

فرانسیسی ۱۸۷۱ ده مغلوب ایدن آلمان عربانی تمیل ایتکده اولان ابتدائی خواجه سیدی ۱۸۷۱۰۰۰ فرانسر مغلوبیتک سببی بر دکل، بر چوقدر. ما کنه کی متظماً ایشلین بر اردونک خالق یالکنز آلمان روحی دکل، عینی زمانده علمی انکشافدی...

۱۸۷۱ فلاکتی کورمش بر زول فوری فرانسه ده سنی، کورصداسنی بوکلتدی.. بوسس تهلکئی کورن بوکسک بر مرشدک الهی، لاهوتی اشارتی ایدی: «خلاق مک وصو قادر ماعارفه محتاجدر. انقلابی ارتجاعه قارشی محافظه ایدمک لایک مکشدر». زول فوری یوزلرجه دارالمعلمین، بیکلرجه «ایلمک مکتب» آجشدی.

زول فوری نك تصور ایتدیکی تریه سیستمی هم یاشایان جمیعت حیانتک ایستمدیکی «حقیقه جی»، هم ده مفکورمک ایستمدیکی «ایده آلیست» بر تریه ایدی... اسکی بداغور قنر ططیق قابل الیمان نظره لر سرد ایتشلر، عادتا بر «موهومه: utopie»

دیدک

بر حزن نینله جاغلر کن دره
میران کابه سنی برابر آکسقی؛
یک بر خاطر به دولو کونلر
برابر آغلاسه قی، برابر یاسه قی!

دالهم کوزلر بیک طائی رنکته
آلی آنکه وهرک بینه
اوچور ساق کدری، غمی آنکته
میرانی او توتسه قی، نشه به رفانه قی!

فالهه نصرت

واقتصاد تریه سنه متعلق اساسلری دمه موجوددر. مثلاً کدینک آرسالندن، فارمک دوموزدن تولد ایتدیکی فیکری ایله حیوانیه؛ طو و عسکی یومورطه نسکی اول اولدنی بختی ایله حیانیته، چو جوغک آدی «ابوب» قونولماسی حقه ده کی خوجانک سوزی ایله، لسانیه؛ «الهی ییلده ایل دکیش» حکمی ایله اجتماعیه؛ «عقلی کوروی کچجه به قادر دلی دره بی آشار» مثلیه روحیه؛ نهایت «او اولان کمکنی طاشدن چیقار بر» سوز یله ده اقتصاده بابا بختی اولمادیکی کوستر بیور. حتی علم اصطلاحلرینده «نیزم» ایله افاده ایدیلن رجوق فلسفه لر یله خلقک لسانده حکما موجوددر. مثلاً «آبغسی صیجاق طوت، باشکی سرین؛ کندیکه بر ایش بول، دوشوغمه درین» عینی راه الیزی؛ «سوسی سوهنی خالک ایله بکسان ایسه. سومه سی سومی مصره سلطان ایسه» سوزلری ده عشقه ده ایده آلیزی بک کوزل افاده ایتکده در. ایشته بونلر ده دنیوی تریه ایچون اساس اولا بیلیر.

طو و عسکر نکلص

اولا عمومیتله «حق» نامنی ویردیکمز «وارلق» و وارلنک شخصی بر تجلیسی اولان «الله» و الهلک یز یوزنده تأسیس ایتدیکی نظامدن عبارت اولان «دین» لک بوتون نفعاتی حقه ده، خلقک درویشلر و خواجه لک تلقینلری محصولی اولان رجوق دوغرو ویا کلیش تلقیری واردر. تا کرینک سوزی، پیغمبرک قولی، کتابک بیانی اولیق اولیق اوزره بوکون خلقک وجداننده یاشایان بعضی اعتقادلری مثللر ده، شعرلر ده کوره بیلیر. بونلرک عصری حیانه، یعنی حقیقی بر انسانلغ ضروری ایجاب لرینده، اوغون اولان اولمایلر نی آیررسه قی بوکونکی ملی فلسفه نك دینی حیانه متعلق صاغلام دستور لر نی تأسیس ایتش اولورز. مثلاً وایته نظر آکچه تورک لرده بر سوز وارمش: «الله بل باغلایان بولده قالیر» حالوکه متمکن تورک لرده «الله بل باغلایان بولده قالمز» سوزی کیور. کذالک خلقمز خواجه لردن ایشیدوب بلله مشدرکه «اولا دوهی باغلاملی، صوکر الله، توکل ایتلی» عینی زمانده کندی تجر به لر یله آکلامشدرکه «باغ دعا دکل، جایا ایستر». کتاب دده قورقودده کورولدیکی وجهه خواجه لردن اول درویشلرک تریه سی آتش اولان عشیرت تورکلری علم حالده کی الهلک صفات ذاتیه و سوبیه سندن خبردار دکلردی. فقط الهلک «وصافی کالی» حقه ده «بوجه لردن بوجه سن، کیمه بیلمز تیجه سن» دیه بیلور لردی. عینی زمانده حیات و طبیعت بوصیمی اولادی «ارنلر» لک «دنیا بی عقله بولش» اولدق لر نی قبول ایدیلور. «و یالان سوز بو دینه اولنجه اولماسه یک» تمبسنده بولوبور لردی. بوتون بونلر خلقمزک دینی تریه سنه اساس اوله بیلیر.

تایاً چیمتی، کیچی، جوان، قصاب کی ارکک اصنافک و هکیمک، اهلک، اجزاجیق کیمیا کرلک یابان قادینلرک هیئت، تشریح، طبابت و کیمیا حقه ده اختیاری بر طاقیم معلوماتی اولدنی کی حیوانیات و حیاتیات فلسفه سنه، اجتماعی، حتی لسانی حادثه لر

بشري موسيقي

پولزده هيچ برانكل بېغمدي: باخ، هاندل، غلوك، هايډن، موزاري اولدېقه ياقيندن طاليدق؛ ترجمه خالري هر كيك آلايه جني برسانله كوزدن كيپرك، موسيقيريك عموي وصفارني ده بلجوبيره مختصراً كورك. فقط، ۱۷۰۰ ايله ۱۷۸۱ آراستنده كي قشراً پوز سته لك بر زماني لايوت اثر ليله دولدوران بو صنعت آلپلريك سويله رني مقابلهي برشكاده اولچمديكيز كي، ياراتدقري دور وسنعتك وصفارني ده هنوز آلايه مدق. ايسته، بومقاله، اوچيولارك مختصراً حله چاليشاقدق.

اورتا اوروياده هرايتبارله خاص بر جرمن حرفي وارميسر، يوقيدق؛ بو بزي علاقه دار اغيز. فقط تدقيق ليزي مختصراً كيندي ساحه مش داخنده يوروتيه بر جرمن موسيقيسي مفهوي اوززنده دوشونمزدن اول، «فلاسيق آلمان موسيقيسي دينين صنعتك بويوكلكي سبب واملارني اراقق لرومنه» قضايت كتيب يوزور. تجريمايز نتيجه سينده ايله، «آلمان موسيقيسي» عنواني آتق شكلي معاسيله قبول ايديوب، «بشري موسيقي» تعبيريك، تاريخك بو معلم صنعه اضافه ايدييله چكي اك جدي عنوان اوله.

پياه چيكنه اپانيوزر.

في الحقيقه، بوشري صنعتك دغووب بويوكي منطقه ك معين حدودلري وادي: جنوبي آلمانياده كي «ساقسونيا» و «تورينغن» دن بلاشلاهرق باويراده واقع «مانهام» دن كيپور، جنوبك اپانيان آلپلري انكارنده كي «سالزبورغ» ايچيري آلدقن سوكر ا برآز دهاشترقه واريور، اورادن ده مجارستان سارلري آرقسي تقريبا ساقسونياه چيچوردى بودايريك ك فعال مراكزي (ويانه)، حدود بوينده كي انهم موسيقي مجلاري ايله، پراغ، باشليجه ساقسونيا شهرلري، (مانهام) در، واقعا، شمال آلمانيا و بالخاصه براين و هامبورغ شهرلري ده فعاليتسز كچيوردى؛ فقط، اوراده كي لك توك انجادر جنوبيه نظراً قوتسز قلندي كي، كورولن فعاليتلرله اساس اعتباريله بحث ايديكيز ايده آل محيطك عكسي تقليد لرنن عبارتدي [۱].

[۱] موزار، برلينه ورونده دوغروجه بوتنام سرائيه كيتيش و موسيقي عجمي ده طالبيان بويوك فره دريغه تقديم اولوشدى. بركون فردي، دريق، معيني موسيقي شانس لريك استك حقدده موزار ك قضايتي آلاقي ايسته نه، او، معروف صافتي ايله، «بو افنديلر، ديشدي، جداً بويوك موسيقارلر. فقط، برآزاده چالسلر تاثير دها اي اولوردى؛ «فره دري كينديسي ۳۰۰۰ تالدر ماشاله ياننده طوتق ايسته ديده ده، موزار و ننده ياشامين هيچ بربره كيشه ميه چكي آكلادي.

قانوني بر وطن داشك و جدا، دن، اعتقاد حريت لك له كده بولوناسته راني اوله ماز...» بو خارجي مالدن صوكر كينديره موضوعي نقل ايده بيليز: عبدالحليمه عازفي كاتب، مأمور، بنده اعمال ايدين بر معارفدي ۱۰۰ ۳۲۶ موز ۳۲۶ اقلاني استبداده، كوركورينه اطاعته، شعمورسز انالته مستد اولان بويوتيه سيستميني بر دها ديرتيله چك بر حالده قارائلق محيظه لره كومدي، تاريخه توديع ايدي. باب عالي معارف اريستوقرات بر معارفدي. خاق دوشونه ين، كويلوي اوقونماين بو معارف سياسي چوق دوام ايده مزدي. نهايت بالقان حرفي متعاقب فرانسمز جمن مقتس بر «تدريسات استدايه» قانوني ابا خاق معارفه بر انكشاف و بريك ايستندي.

بو محيظه لره علمك دارالقونديني، يوقه ايلك مکتبلر دني انتشار ايده چكي مناقشه ايده چك دكاز. امرالله افنديك طوبا آغاچي نظريه سيك مملكتكده طرفدارلوي، علمدارلري ده واردر... بو مناقشه لر ايچين بك جوق مركب صرف اولندي. شيمدن سوكراده غني مناقشه لره دوام ايديلسن، دورسون... بر رازده بر منطق، كله بويونه منجر اولان بومباحيه كي ريك طر فدار دكاز. ۱۰ موز ۳۲۶ اقلانيدن صوكر معارف نظارق اسجي بويوك، عنواني بويوك تربه مؤسسه لره قيمت و برمش، عدا حليمه معارفك راستحاله سي ياشامشدي. خلفجي بر مملكتكده بومعارف بويوك فياض بروادي يمشي اولمايه چي نهايت آكلاشيدى.

كيسه انكار ايده مزك جذري بر خاق معارفه محتاجز... توركيه معارف سياستك بويكون اك قوتلي استنادكاهي ابتدائي خوجاسي، ايلك مکتدر. آرتيق كوش قدار آشكار اولان بو حقيقته لري قوه دن فعله انقلاب ايديره چك ذول فوري زده سك؟.. سنك آلتين اسمك يالكز «منور، كزیده» زمهر لك دكل، بوتون توركيه خلقك قلمه، تاريخكده نوله ين محيظه لره قيد ايديله چكدر...

ابراهيم مدرع

اورتايه قومشاردي... مابعد الطيبي، سري تاثير سما ياقشير نظر به لري، بك بويوك كدرده اوچان بوستنه ملوي حانه، جمعه اخذير مك لازم ي. ۱۹۰۸ نجي عصرده بر جوق تربيه چيلر، فلسوفلر بعضاً «طبعه»، بعضاً حياه دوغرو كيدم! بويوله ر حانده هب «حقيقه جي» بر تربه طرفدارلري اولديلر... سملر كچي... كتاباره يازلس كوزمل فكرلر، معظم علم كرسيلرن سويله يان او علامه سوزلر تطبيق ايده دي. ۱۷۸۹ جهانشمول اختلافك اساسلري تربه تطبيق ايدين ايسته ذول فوري اولدي. ذول فوري ترام، بر متفكر، بر تربه جي دكدي. فقط ذول فوري فرانسمز اختلافك روحي ايچين سه زمش، خلقك بوتون اجنهي صغلازده «مسند» آراق ايچين ده تربه ده اوچ اساس ايلري به سوسومشدي: (۱) مجانيت، (۲) مجبوريت، (۳) لائيكتك... بولا. استامه فرانسمز او قوياچدي، بو تحصيلي اده موقرات حكومت خزيره سيندن نوده يد چكدي. «لانيك مکتب» ديني مکتب كي مجرد مفهومارله دكل، مشخص علم ايله، حقيقه جي، علقك تقيد به معروض راخلاق ايله اشتغال ايده چكدي... فرانسمز معارف نظري لائيك تربه و تشكيلات خصوصنده كي جسورانه تشبته موفق اولدي... معنوان، اعيان مجلسلرن بويكمنه اعتراضلري صوصدوردى... علقك، علمك، حقيقك تكمامني دور دور مق ايسته ينلر مغلوب اولديلر... بر دفعه ذول فوري يي مجلس معوانده صيقشدرديلر... نهايت ۱۷۸۹ فرانسمز انقلابك بو صميمي اولادي كور برسله بوتون اعتراضلري صوصدوردى: «افنديلر، لائيك مکتبي عددی محدود زولستالار، يا خود بنه عددی محدود «libre penseur» سريست دوشونلر ايچيني ايسته ديكي ظن ايديورسكز» خير... بويله بر مقصد يوقدر، حريت وجدان مسئله سي براحصايات مسئله سي دكدر؛ بر قانون، بر پره لپپ دعواسيدر. لك حالده ييله فرانسمز واضع